

Obsah

Předmluva	11
Úvod	13
1. Teoretické základy metody ukotvujících vinět	19
1.1. Metodologické problémy při porovnávání skupin	19
1.1.1. Zkreslení (<i>bias</i>) a jeho taxonomie	20
1.1.2. Zkreslení a metoda ukotvujících vinět	22
1.2. Základní myšlenka metody ukotvujících vinět	24
1.2.1. Porovnání (sebe)hodnocení dvou hypotetických respondentů	26
1.2.2. Porovnání rozdělení (sebe)hodnocení ve dvou hypotetických zemích	29
2. Aplikace v sociálních vědách	33
2.1. Klíčové aplikace v sociálních vědách	34
2.1.1. Vnímaná politická účinnost (<i>political efficacy</i>)	34
2.1.2. Ostrost zraku (<i>visual acuity</i>)	36
2.1.3. Zdravotní problémy při výkonu práce (<i>work disability</i>)	38
2.2. Dosavadní využití metody ukotvujících vinět v pedagogickém výzkumu	41
2.2.1. Rodičovské hodnocení spolupráce s učiteli, ředitelem a ostatními rodiči	43
2.2.2. Žákovské sebehodnocení motivace, osobnostních charakteristik, znalostí, nekázně a životní spokojenosti	44
2.2.3. Žákovské hodnocení učitelova řízení třídy a učitelovy podpory žáků	53

3.	Statistické přístupy metody ukotvujících vinět	57
3.1.	Neparametrický (jednoduchý) přístup	57
3.1.1.	Základy neparametrického přístupu pro začínající výzkumníky	57
3.1.2.	Korigované sebehodnocení – výčet všech relativních pozic sebehodnocení vůči hodnocení vinět	64
3.1.3.	Intervalové hodnoty korigovaného sebehodnocení	68
3.2.	Parametrický model	73
3.2.1.	Specifikace modelu	73
3.2.2.	Odhad parametrů modelu metodou maximální věrohodnosti	76
3.2.3.	Identifikace parametrů modelu	80
3.2.4.	Rozšíření standardního modelu	82
4.	Zpracování dat ve statistických softwarech	89
4.1.	Neparametrický přístup	89
4.1.1.	Pořadí vinět	92
4.1.2.	Výpočet korigovaného sebehodnocení	97
4.1.3.	Výběr vinět	103
4.1.4.	Grafické znázornění korigovaného sebehodnocení	104
4.2.	Parametrický model	108
5.	Formulace vinět a jejich umístění v dotazníku	115
5.1.	Předpoklady metody ukotvujících vinět	115
5.1.1.	Předpoklad konzistence odpovědí (<i>response consistency</i>)	115
5.1.2.	Předpoklad ekvivalence vinět (<i>vignette equivalence</i>)	124
5.2.	Diskriminační síla, počet a pořadí vinět	126
5.2.1.	Diskriminační síla vinět	126
5.2.2.	Počet vinět a počet respondentů	127
5.2.3.	Pořadí (sebe)hodnocení a vinět	129

5.3.	K obsahu vinět	130
6.	Nová aplikace parametrického modelu: porovnání učitelovy podpory žáků v zemích z výzkumu PISA 2012	133
6.1.	Cíle výzkumu	133
6.2.	Data z výzkumu PISA 2012	134
6.2.1.	Důležitost zařazení ukotvujících vinět do žákovského dotazníku PISA 2012	134
6.2.2.	Deskriptivní statistiky hodnotících otázek a ukotvujících vinět	137
6.3.	Model CHOPIT a jeho rozšíření pro analýzu dat	147
6.4.	Heterogenita ve stylu odpovídání a její dopad na hodnocení učitelovy podpory žáků	149
6.4.1.	Heterogenita ve stylu užívání jednotlivých kategorií škály	149
6.4.2.	Vztah mezi stylem užívání různých kategorií škály	161
6.4.3.	Korigované versus nekorigované hodnocení učitelovy podpory na úrovni zemí	163
6.5.	Porovnání výsledků analýzy s dalšími studii	171
7.	Alternativní postupy korekce	175
7.1.	Tendence k volbě určitých škálových kategorií	178
7.2.	Technika přehánění (<i>overclaiming technique</i>)	184
7.3.	Hodnocení nucenou volbou (<i>forced choice assessment</i>)	188
7.4.	Test posouzení situace (<i>situational judgement test</i>)	190
8.	Závěr	193
	Literatura	197

1.	Příloha: Příklady ukotvujících vinět ve výzkumech zdraví a vnímané politické účinnosti (<i>political efficacy</i>)	211
2.	Příloha: Příklady ukotvujících vinět v pedagogickém výzkumu	223
3.	Příloha: Nová aplikace parametrického modelu – deskriptivní statistiky	233
4.	Příloha: Hodnocení nucenou volbou (<i>forced choice assessment</i>) – příklad otázek	245
5.	Příloha: Test posouzení situace (<i>situational judgement test</i>) – příklad otázek	247
	Seznam tabulek	250
	Seznam obrázků	253
	Summary	255
	Rejstřík	259